

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** ÁLLTB01
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A közigazgatás alapintézményei
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** The Basic Institutions of Public Administration
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 4 kredit
 - 4.2.**a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** közigazgatás-szervező BA
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Linder Viktória, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (28 EA + 28 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (8 EA + 8 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (2 EA + 2 GY)
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A *Közigazgatás alapintézményei* című tantárgy bevezetést nyújt a közigazgatás tudományos kutatásának fő kérdéseibe, a közigazgatással foglalkozó tudományokba, köztük a közigazgatás-tudomány főbb irányzataiba. Meghatározza a közigazgatás mibenlétét, a társadalomban, gazdaságban betöltött szerepét, az államszervezetben elfoglalt helyét. Megismerteti a hallgatókkal a közigazgatás alapelveit, a jogállami közigazgatás jellemzőit. Részletes ismertetésre kerül a közigazgatás funkcióihoz, feladataihoz, tevékenységéhez, szervezetéhez és a személyi állományához kapcsolódó tudásanyag. A hallgatók betekintést nyerhetnek a meghatározó külföldi közigazgatási modellekbe.
- A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):** The course *The Basic Institutions of Public Administration* provides an introduction to the main issues of the scientific research of public administration, the sciences dealing with public administration including the major trends of administrative sciences. It defines the nature of public administration, its role in the society, economy and its place in the state organization. It introduces students to the main principles of public administration in a constitutional state under the rule of law. Knowledge related to the functions, tasks, activities, organization and personnel of public administration will be described in details during the lessons. Students can gain insight into the main foreign administrative models.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a közigazgatási rendszer államszervezeti kontextusát, annak történeti

alakulását, a magyar közigazgatás-történet meghatározó korszakát és irányzatait, valamint jelenkori működését és főbb tendenciáit. Tudomása van a közigazgatásra ható jogállami, magánjogi és szervezési-vezetési elvekről. Átlátja a szervezetrendszer tagozódását.

Képességei: Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati tisztviselői életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét. Szükség esetén együttműködik más központi közigazgatási, hatósági, önkormányzati igazgatási és egyéb szervekkel.

Attitűdje: Felismeri a közigazgatási hivatásrenddel járó felelősséget. Azonosul a szakmai értékekkel.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget vállal az általa végzett munkáért. Felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka következményei iránt.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He / she is familiar with the context of the public administration in the state, its historical development, the defining periods and trends of the Hungarian public administration history, as well as its current operation and main tendencies. He/she is aware of the principles of the rule of law, private law, and organization and leadership affecting public administration. He/she understands the structure of the organizational system.

Capabilities: Serving the common good and the public interest, with due professional dedication and in line with the professional and human standards expected in civil service career.

Attitude: Recognizes the responsibilities of the administrative profession. Identifying with the professional values.

Autonomy and responsibility: He/she takes the responsibility for the work he/she has done.

He/she has a sense of responsibility for the consequences of acting in official power.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika:

Nappali tagozat

	Időpont	Az előadás témája	Előadó	Terem
1.	2026. 09.09. 10:00-11:30	Első lépések az egyetemi tanulásban és a közigazgatás megismerésében A közigazgatás a hatalmi ágak rendszerében.	Dr. Szalai András	O-II.ea.
2.	2026. 09.16. 10:00-11:30	A közigazgatás meghatározása. A közigazgatás, mint igazgatás, és mint állami tevékenység	Dr. Linder Viktória	O-II.ea.
3.	2026. 09.23. 10:00-11:30	A közigazgatás szervezete. A közigazgatás szervezeti működése, a szervezet felépítésének elvei és elemei. A közigazgatási szerv	Dr. Linder Viktória	O-II.ea.
4.	2026. 09.30. 10:00-11:30	A központi közigazgatás I.	Dr. Szalai András	O-II.ea.
5.	2026. 10.07. 10:00-11:30	A központi közigazgatás II.	Dr. Szalai András	O-II.ea.

6.	2026. 10.14. 10:00-11:30	A helyi-területi közigazgatás I. – A dekoncentrált szervek jellemzői. A vármegyei (fővárosi) kormányhivatal. A helyi államigazgatás szervei	Hegyesi Zoltán	O-II.ea.
7.	2026. 10.21. 10:00-11:30	A helyi-területi közigazgatás II. – A helyi önkormányzatok	Bíróné Malustyik Brigitta	O-II.ea.
8.	2026. 10.28. 10:00-11:30	INTENZÍV HÉT		O-II.ea.
9.	2026. 11.04. 10:00-11:30	KÖZPONTI ZÁRTHELYI DOLGOZAT	Dr. Szalai András	O-II.ea.
10.	2026. 11.11. 10:00-11:30	A közigazgatás társadalmi környezete: -a közigazgatás kapcsolata a politikával. -a közigazgatás kapcsolata a gazdasággal.	Dr. Linder Viktória	O-II.ea.
11.	2026. 11.18. 10:00-11:30	A szolgáltató közigazgatás - paraadminisztratív szervek. A közszolgáltatások és a közszolgáltatások megszervezése	Dr. Szalai András	O-II.ea.
12.	2026. 11.25. 9:45 -10:15 10:15-11:45	KÖZPONTI PÓTZÁRTHELYI DOLGOZAT Döntés a közigazgatásban. A közigazgatás feladatai és funkciói	Bíróné Malustyik Brigitta	O-II.ea
13.	2026. 12.02. 10:00-11:30	A közigazgatás alapelvei. Demokratizmus és hatékonyság. A jogállami közigazgatás jellemzői	Dr. Vértesy László	O-II.ea
14	2026.12.09. 10:00-11:30	PÓTHÉT KÖZPONTI ÉS GYAKORLATI PÓTZÁRTHELYI DOLGOZAT	Dr. Szalai András	O-II.ea

Nappali gyakorlati csoportok kurzuskódja	Gyakorlati csoport oktatója	Időpont	Terem
ÁK_AN_1_KIG_G1	Dr. Szalai András	Kedd 16.00-17.45	O-103
ÁK_AN_1_KIG_G2	Dr. Szalai András	Kedd 18.00-19.45	O-102
ÁK_AN_1_KIG_G3	Dr. Sáfrán József	Kedd 16.00-17.45	O-102
ÁK_AN_1_KIG_G4	Dr. Linder Viktória	Szerda 12.00-13.45	O-102
ÁK_AN_1_KIG_G5	Bíróné Malustyik Brigitta	Csütörtök 12.00-13.45	O-102
ÁK_AN_1_KIG_G6	Dr. Vértesy László	Kedd 18.00-19.45	O-119

Levelező tagozat

Időpont	Az előadások témái	Előadó	Terem
2026.09.12. 08:00-11:45	Első lépések az egyetemi tanulásban A közigazgatás a hatalmi ágak rendszerében, helye az államszervezetben A közigazgatás meghatározása. A közigazgatás, mint igazgatás, és mint állami tevékenység. A közigazgatás szervezete. A közigazgatás szervezeti működése, a szervezet felépítésének elvei és elemei. A közigazgatási szerv	Dr. Szalai András	II. előadó
2026.09.26. 08:00-11:45	A központi közigazgatás I.-II.	Bíróné Malustyik Brigitta	II. előadó
Időpont	Gyakorlat témája	Előadó	Terem
2026.10.09. 16:00-19:45	A helyi-területi közigazgatás I. – A dekoncentrált szervek jellemzői. A megyei (fővárosi) kormányhivatal. A helyi államigazgatás szervei A helyi-területi közigazgatás II. – A helyi önkormányzatok	Hegyesi Zoltán	II. előadó
2026.10.17. 12:00-15:45	A közigazgatás társadalmi környezete: -a közigazgatás kapcsolata a politikával. -a közigazgatás kapcsolata a gazdasággal. A szolgáltató közigazgatás - paraadminisztratív szervek. A közszolgáltatások és a közszolgáltatások megszervezése.	Hegyesi Zoltán	II. előadó

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Köteles a szemináriumi foglalkozások legalább 80 %-án részt venni. Pótlásra nincs lehetőség. A hallgató köteles az előadás és a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nappali tagozaton minimum egy központi és egy szemináriumi zárthelyi dolgozat legalább elégséges teljesítése.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Sikeres zárthelyi dolgozatok + az előadások, szemináriumok látogatása a 14. és 15. pontokban meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés formája: írásbeli kollokvium. A vizsga tartalmát az előadáson elhangzottak és az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai képezik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges

kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1.

Kötelező irodalom:

Szalai András (szerk.): A közigazgatás tudománya és gyakorlata, HVGOrac, Budapest 2020. ISBN: 978 963 258 495 9. **19. oldaltól-350. oldalig**

Az előadásokon, szemináriumokon elhangzottak.

17.2.

Ajánlott irodalom:

1. Lőrincz Lajos: A közigazgatás alapintézményei, HVGOrac, Budapest 2010. ISBN: 978-615-5845-24-6;

2. Lőrincz Lajos (szerk): Közigazgatás-tudományi antológia, HVG-ORAC, Budapest 2007. ISBN: 9789632580029;

3. Magyary Zoltán: Magyar Közigazgatás, Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest 1942 (reprint). ISBN: ISBN 963 7602 93 3;

Budapest, 2026. szeptember 1.

Dr. Szalai András, PhD.
egyetemi docens, tantárgyfelelős